

Toespraak bij steenlegging familie Van der Horst aan de Markt

De door de Odd Fellows te Steenwijk geadopteerde stenen zouden gelegd worden aan de 'Markt nr 10'. Dat de stenen nu liggen aan 'Markt nr 12' is in wezen niet zo erg omdat de panden met de nummers 10, 12 en 14 van de familie Van der Horst zijn geweest. Zij hadden daar een grote manufacturenzaak, genaamd 'de Bijenkorf'. Salomon van der Horst woonde er eerst en later nam zijn zoon Simon de zaak over. Simon was de echtgenoot en vader van het vermoorde gezin Van der Horst. Een belangrijke reden voor de Odd Fellows te Steenwijk om juist deze vier stenen te adopteren ligt gelegen in het feit dat Simon lid is geweest van de Odd Fellow Ankerloge te Steenwijk. Zijn vader Salomon was al eerder lid. Simon van der Horst was voorzitter van de kerkenraad van de synagoge te Steenwijk. De synagoge stond op de plaats waar nu het Odd Fellowhuis staat. In 1935 sloeg het noodlot toe. Simon verdrong in het zwembad. Hij was, samen met zijn twee oudste kinderen, toen zeven en vijf jaar oud, naar het openluchtbad gegaan aan het Slingerbos. Hij zou nog even in het water gaan en droeg zijn kinderen op om bij de uitgang te wachten. Toen vader na sluitingstijd niet kwam opdagen hebben de kinderen de badmeester gewaarschuwd. Zijn kleding hing nog op z'n plaats. Men zag echter niets in het troebele water en kon de bodem niet zien. De toen 14 jarige Roelof Haveman, zoon van Odd Fellow Jan Haveman, heeft Simon van de bodem opgedoken en naar de kant gebracht. Simon bleek een hartaanval te hebben gehad. Hij overleed ter plaatse. De kinderen stonden erbij toen vader op het droge werd gebracht. Een traumatische ervaring. De weduwe Clara en haar drie kinderen Betty, Joseph en Margreet hadden het daarna niet breed met hun manufacturenzaak aan de Markt nr 10. Zij werden financieel ondersteund uit het weduwen- en wezenfonds van de Ankerloge. Sociale voorzieningen waren er nauwelijks in die tijd. Dat heeft slechts tijdelijk geholpen. In 1940 bij de inval van de nazi's, werd de Odd Fellow organisatie verboden en alle financiën en goederen van de Orde in beslag genomen. Dat het in de oorlogsjaren slecht afliep met Clara en haar drie minderjarige kinderen is duidelijk. Zij werden vermoord door de nazi's. Het is voor de Odd Fellow Ankerloge te Steenwijk vanzelfsprekend dat zij op deze wijze kan bijdragen aan de gedachtenis en blijvende herinnering aan vermoorde medeburgers van Steenwijk.

Henk Stuit